

Aloite raskaudenkeskeytysten yhdenvertaisista asiakasmaksuista

Orpon hallitus on ottamassa käyttöön uusia terveydenhuollon maksuja ja korottamassa asiakasmaksuja. Keskenmenon jälkeiset kirurgiset toimenpiteet ja terveydellisistä syistä tehtävät kirurgiset raskaudenkeskeytykset esitetään säädettäväiksi maksuttomiksi. Maksuttomuuden laajentaminen on lähtökohtaisesti hyvä kehityssuunta. On myös perusteltua poistaa selkeästi nais erityisiin toimenpiteisiin kohdistuvia maksuja ja näin vähentää lisääntymisterveyteen liittyvää sukupuolittunutta maksutaakkaa.

On kuitenkin väärin, että kirurgisen raskaudenkeskeytyksen maksullisuus riippuisi siitä, millä perusteella raskaus keskeytetään. Hallituksen esityksen mukaan terveydellisestä syystä tehtävä kirurginen raskaudenkeskeytys olisi maksuton, mutta raskaana olevan omasta pyynnöstä tehtävästä kirurgisesta keskeytyksestä voitaisiin periä leikkaus- ja toimenpidemaksu. Tällöin lääketieteellisesti sama toimenpide olisi asiakkaalle maksullinen tai maksuton sen syyn perusteella.

Vuonna 2023 voimaan tulleella raskauden keskeyttämistä koskevan lain uudistuksella vahvistettiin raskaana olevan itsemääräämisoikeutta. Sen myötä raskaus voidaan keskeyttää raskaana olevan pyynnöstä kahdennentoista raskausviikon loppuun saakka. Olisi tämän lähtökohdan kanssa ristiriitaista asettaa raskaudenkeskeytykset asiakasmaksujen osalta eri asemaan sen mukaan, mistä syystä raskaus keskeytetään. Oikeuden raskaudenkeskeytykseen tulee toteutua yhdenvertaisesti myös asiakasmaksujen näkökulmasta.

Taloudelliset vaikutukset maksujen yhdenvertaistamisesta jäisivät erittäin vähäisiksi toimenpiteiden pienen määrän vuoksi. THL:n tilastoinnin mukaan 99 % kaikista raskaudenkeskeytyksistä tehdään lääkkeellisesti ja vain hyvin pieni osa vaatii erikoistutkimuksia tai kirurgisia toimenpiteitä.

Näillä perusteilla SDP:n aluevaltuustoryhmä esittää, että Pohjois-Karjalan hyvinvointialue kohtelee kirurgisia raskaudenkeskeytyksiä asiakasmaksuissa yhdenvertaisesti eikä peri toimenpidemaksua raskaudenkeskeytyksen syyn perusteella.

Joensuussa 08.10.2026

Virve Mikkonen

puheenjohtaja/SDP aluevaltuustoryhmä